

**CRNA GORA
VLADA CRNE GORE
MINISTARSTVO UNUTRAŠNJIH POSLOVA**

INFORMACIJA

o dosadašnjim aktivnostima na obavljanju poslova
razgraničenja i utvrđivanja državne granice i pripremana za
zaključivanje međunarodnih ugovora o državnoj granici sa
susjednim državama

Podgorica, mart 2013.godine

Sadržaj

1.	Rezime.....	3
2.	Uvod.....	4
3.	Dosadašnji tok pregovora na zaključivanju međunarodnih ugovora o državnoj granici sa susjednim državama.....	6
3.1.	Pregovori Komisije za obavljanje poslova razgraničenja i utvrđivanja državne granice i pripremu za zaključivanje međunarodnih ugovora o državnoj granici Crne Gore i Državne komisije za granicu Bosne i Hercegovine.....	6
3.2.	Aktivnosti na obavljanju poslova razgraničenja i utvrđivanja državne granice između Crne Gore i Republike Albanije.....	8
3.3.	Aktivnosti na obavljanju poslova razgraničenja i utvrđivanja državne granice između Crne Gore i Republike Srbije.....	14
3.4.	Aktivnosti na obavljanju poslova razgraničenja i utvrđivanja državne granice između Crne Gore i Republike Kosovo.....	15
3.5.	Aktivnosti na obavljanju poslova razgraničenja i utvrđivanja državne granice između Crne Gore i Republike Hrvatske.....	17
4.	Načelna dokumenta potrebna za razgraničenje i utvrđivanje državne granice i pripremu za zaključivanje međunarodnog ugovora o državnoj granici sa susjednim državama.....	18
5.	Predlog zaključaka.....	20

REZIME

Informacija o dosadašnjim aktivnostima na obavljanju poslova razgraničenja i utvrđivanja državne granice i pripremama za zaključivanje međunarodnih ugovora o državnoj granici, sačinjena je sa ciljem da se sagleda trenutno stanje oblasti razgraničenja sa susjednim državama, imajući u vidu da su poslovi i zadaci u ovoj oblasti, Zaključkom Vlade Crne Gore, sa sjednice od 28.02.2013.godine, u nadležnosti Ministarstva unutrašnjih poslova.

Utvrđivanje državne granice Crne Gore sa susjednim državama, jedan je od značajnih prioriteta Crne Gore u procesu pridruživanja Evropskoj uniji. Zaključivanje međunarodnih ugovora o državnoj granici doprinijeće razvoju dobrosusjedskih odnosa, stabilnosti u regionu i ima za cilj poštovanje teritorijalnog integriteta i suvereniteta Crne Gore i susjednih država.

Pitanje granica Evropska komisija smatra prioritetima u procesu pridruživanja Evropskoj uniji.

Trenutno stanje u oblasti razgraničenja i utvrđivanja državne granice i pripreme za zaključivanje međunarodnih ugovora o državnoj granici sa susjednim državama:

- Sa Republikom Albanijom, potpisan je Sporazum ali nije implementiran, u dijelu obnavljanja i adekvatnog obilježavanja graničnih oznaka.
- Sa Bosnom i Hercegovinom, parafiran je Ugovor o granici. Radi se na pripremi priloga Ugovora o granici – topografska karta sa ucrtanom graničnom linijom i opis državne granice.
- Sa Republikom Kosovo, vode se pregovori na pripremi Ugovora o granici.
- Sa Republikom Srbijom, nijesu vođeni pregovori na razgraničenju i utvrđivanju državne granice i pripremama za zaključivanje Ugovora o granici.

Dinamika nastavka aktivnosti na obavljanju poslova razgraničenja sa susjednim državama:

- Nastavak pregovora i zaključivanje Ugovora o granici između Crne Gore i Bosne i Hercegovine.
- Implementacija potpisanog Sporazuma o granici između Crne Gore i Republike Albanije.
- Nastavak pregovora i zaključivanje Ugovora o granici između Crne Gore i Republike Kosovo.
- Priprema dokumentacije o državnoj granici i započinjanje pregovora na pripremi Ugovora o granici između Crne Gore i Republike Srbije.

Predlažemo da Vlada Crne Gore usvoji Informaciju i donese predložene zaključke.

I UVOD

Utvrđivanje državne granice Crne Gore sa susjednim državama, jedan je od značajnih prioriteta Crne Gore u procesu pridruživanja Evropskoj uniji. Zaključivanje međunarodnih ugovora o državnoj granici dopriniće razvoju dobrosusjedskih odnosa, stabilnosti u regionu i ima za cilj poštovanje teritorijalnog integriteta i suvereniteta Crne Gore i susjednih država, jer pitanje granica Evropska komisija smatra prioritetima u procesu pridruživanja Evropskoj uniji.

Ova obaveza je posebno naglašena u Izvještaju Evropske komisije o napretku Crne Gore za 2012. godinu, kada su u pitanju neriješena bilateralna pitanja, jer razgraničenje sa susjednim zemljama nije u potpunosti završeno.

Opšteprihvaćeni princip je, da su sve države na prostoru SFRJ nastale u okviru nekada administrativnih, katastarskih granica, sada državnih granica.

Rješenjem ministra unutrašnjih poslova, 01 broj 051/13-8362/1 od 11.03.2013.godine, shodno Zaključku Vlade Crne Gore, sa sjednice od 28.02.2013.godine, obrazovana je **Komisija za obavljanje poslova razgraničenja i utvrđivanja državne granice, određivanje graničnih prelaza, utvrđivanje režima pograničnog saobraćaja sa susjednim državama i sprovođenje Strategije integrisanog upravljanja granicom.**

Razgraničenje između Crne Gore i Republike Hrvatske ostaje i dalje u nadležnosti Ministarstva vanjskih poslova i evropskih integracija.

Podaci o dužini državne granice Crne Gore na kopnu, moru, jezerima i rijekama

Susjedna država	ukupna dužina državne granice	granica na kopnu u km	granica na moru u km	granica na jezerima u km	granica na rijekama u km
REPUBLIKA ALBANIJA	207,2	113,3	22	38,8 Skadarsko jezero 38,8	33,1 Rijeka Grnčar 2,1 Rijeka Cijevna 0,5 Rijeka Bojana 24,7 Kravarski potok 5,8
REPUBLIKA HRVATSKA	41,7	19,7	22		
REPUBLIKA SRBIJA	168,5	161,7			6,8 Rijeka Lim 3,5 Sušanski potok 3,3
REPUBLIKA KOSOVO	75,6	72,4			3,2 Rijeka Ibar 1 Šekularska rijeka 1,4 Rijeka Pečka Bistrica 0,8
BOSNA I HERCEGOVINA	254,4	204,5		11,7 Bilećko jezero 11,7	38,2 Rijeka Piva 3,2 Rijeka Tara 24,8 Rijeka Čehotina 10,2
OTVORENO MORE	93		93		
UKUPNO	840,4	571,6	137	50,5	81,3

Presjek trenutnog stanja na obavljanju poslova razgraničenja i utvrđivanja državne granice i priprema za zaključivanje ugovora o državnoj granici sa susjednim državama

Susjedna država	Aktivnosti
Republika Albanija	<i>U Podgorici je 06.11.2009.godine potpisan Sporazum između Vlade Crne Gore i Savjeta ministara R.Albanije o obnavljanju, popravci i održavanju piramida, međupiramida i drugih graničnih oznaka duž crnogorsko-albanske državne granice. Predstoji obaveza implementacije potpisanog Sporazuma.</i>
Republika Hrvatska	<i>Obrazovana je Komisija za pripremu pravnog postupka za razgraničenje između Crne Gore i R.Hrvatske pred Međunarodnim sudom pravde u Hagu, koja je u nadležnosti Ministarstva vanjskih poslova i evropskih integracija. U skladu sa Zaključkom Vlade sa sjednice od 28.02.2013.godine, ministar vanjskih poslova i evropskih integracija, obrazovaće komisiju za razgraničenje između Crne Gore i Republike Hrvatske.</i>
Republika Srbija	<i>Sa Republikom Srbijom nijesu vođeni pregovori o pripremi ugovora o državnoj granici</i>
Republika Kosovo	<i>Dana 07.11.2012.godine, u Podgorici, održan je prvi sastanak Komisije za obavljanje poslova razgraničenja i utvrđivanje državne granice i pripremu za zaključivanje međunarodnih sporazuma o državnoj granici Vlade Crne Gore i Komisije za označavanje i održavanje državne granice Vlade Republike Kosovo. Drugi sastanak komisija je najavljen 25. i 26. 03. 2013. godine u Podgorici.</i>
Bosna i Hercegovina	<i>U Sarajevu je, dana 23.12.2009.godine, parafiran Ugovor o državnoj granici između Crne Gore i BiH. Obrazovana je Stručna grupa za zajedničko radno tijelo za izradu dokumentacije i identifikacije granične linije između Crne Gore i BiH i topografske karte sa ucrtanom graničnom linijom i opis državne granice, kao priloga Ugovora.</i>

II Dosadašnji tok pregovora na zaključivanju međunarodnih ugovora o državnoj granici sa susjednim državama

1. Pregovori Komisije za obavljanje poslova razgraničenja i utvrđivanja državne granice i pripremu za zaključivanje međunarodnih ugovora o državnoj granici Crne Gore i Državne komisije za granicu Bosne i Hercegovine.

Aktivnosti Međudržavne diplomatske komisije za državnu granicu između Savezne Republike Jugoslavije i Bosne i Hercegovine

Na osnovu Protokola o uspostavljanju diplomatskih odnosa između Savezne Republike Jugoslavije i Bosne i Hercegovine, potpisanog u Beogradu 15. decembra 2001. godine, Savezna vlada SRJ je, na 39 sjednici održanoj 17. maja 2001. godine, imenovala predstavnike i članove jugoslovenskog dijela Međudržavne diplomatske komisije za državnu granicu između SRJ i BiH.

Međudržavna diplomatska komisija je bila ovlašćena da identifikuje – utvrdi protezanje državne granice između SRJ i BiH na cijeloj njenoj dužini. U sastavu Komisije bila je obrazovana Mješovita stručna grupa za identifikaciju i utvrđivanje protezanja državne granice između SRJ - SCG i BiH.

U vezi **sporne linije protezanja državne granice na području opštine Pljevlja**, rejon graničnog prelaza Metaljka, Mješovita stručna grupa izvršila je terenski obilazak, **identifikovala katastarsku granicu i predložila da se državna granica na tom području utvrdi minimalno izbalansiranom korekcijom u području graničnog prelaza, ostavljajući imanja državljana Crne Gore sela Šiljakovića na teritoriji Crne Gore, a „džepove” pored puta na potezu Sjenokos na teritoriji BiH.** Tokom rada ove grupe u značajnoj mjeri prihvaćeni su predlozi predstavnika pograničnih opština Crne Gore prema BiH.

Ministarstvo spoljnjih poslova Republike Srbije na zahtjev Ambasade Crne Gore u Beogradu, iz Note broj 2576/3 od 17. decembra 2008. godine, dostavilo je raspoloživu dokumentaciju radi nastavka pregovora sa BiH o protezanju državne granice. Između ostalog, dostavljeni su:

- Ugovor o protezanju državne granice između SCG i BiH (parafiran tekst Nacrta pravnog dijela ugovora)
- Kopije izvoda iz originalnih topografskih karata razmjera 1:25000 sa ucrtanom, usaglašenom graničnom linijom na području Crne Gore (na CD, listovi 33-52).

Ministarstvo spoljnjih poslova Republike Srbije napominje da je na listu 38, za dio granice označen grafitnom olovkom, data napomena, da je granična linija utvrđena po predlogu Crne Gore iz 1970. godine. Takođe, naglašava se, da su u radu Međudržavne diplomatske komisije i Mješovite stručne grupe učestvovali predstavnici Vlade Crne Gore, koji su dobili kopije svih dokumenta Međudržavne diplomatske komisije, odnosno Mješovite stručne grupe.

Aktivnosti komisija za granicu Crne Gore i Bosne i Hercegovine

- **Prva sjednica komisija održana je 28.10.2008. godine u Sarajevu**, na temu Upoznavanje sa dosadašnjim aktivnostima na identifikaciji granične linije između Crne Gore i Bosne i Hercegovine i dinamika aktivnosti na identifikaciji granične linije. Na ovom sastanku zajednički je konstatovano, da su prethodne komisije identifikovale i utvrdile pravac protezanja granične linije i ucrtali je na topografskoj karti 1:25000.

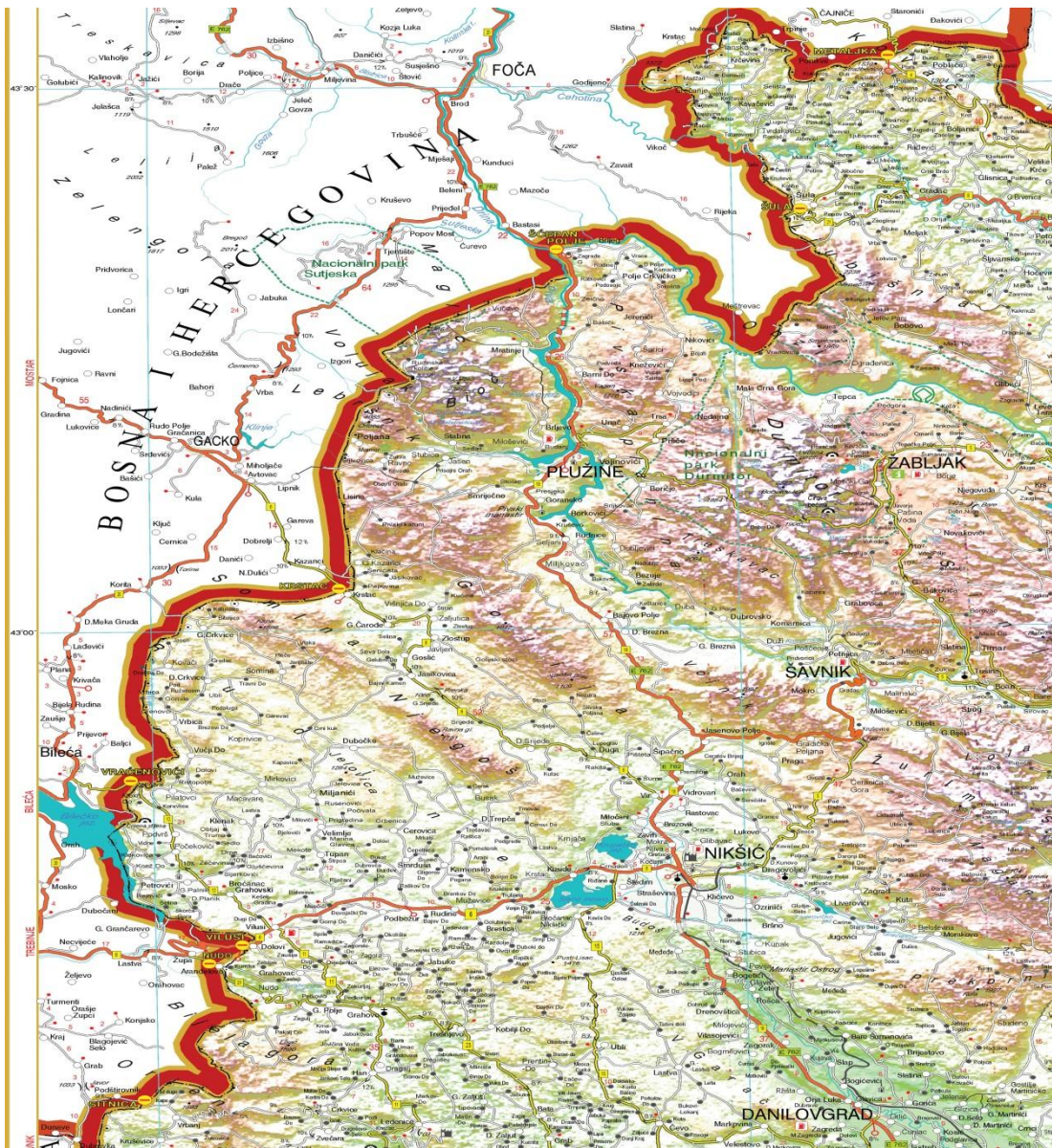
- **Druga sjednica komisija održana je 18. i 19. februara 2009.godine u Podgorici.** Na ovoj sjednici, usaglašen je i potpisan **Poslovnik o zajedničkom radu komisija**, potpisano je **Uputstvo za rad zajedničkog radnog tijela za dokumentaciju identifikacije granične linije**, dogovoreno da se obrazuju stručne grupe za **Zajedničko radno tijelo za identifikaciju granične linije i izradu graničnih dokumenata** i usaglašen je tekst Nacrta ugovora o državnoj granici između Crne Gore i BiH.

- **Treća sjednica komisije održana je u Sarajevu 29.03.2010.godine.** Na ovoj sjednici izvršeno je **konstituisanje Zajedničkog radnog tijela za dokumentaciju i identifikaciju granične linije**, koga čine stručne grupe Crne Gore i BiH, dogovoreno je da ranije ucrtana granična linija na topografskoj karti, za vrijeme mandata Komisije SRJ, za područje Crne Gore, bude polazna osnova za utvrđivanje granične linije između Crne Gore i BiH. Takođe, **dogovoreno je da Zajedničko radno tijelo izvrši analizu protezanja granične linije**, te da se konačno pripremi topografska karta sa tekstualnim opisom granične linije između dvije države i dogovori način obilježavanja granične linije graničnim oznakama.

- U Sarajevu je na trećem sastanku komisija, dana **23.12.2009.godine**, parafiran **Nacrt ugovora o državnoj granici** između Crne Gore i BiH. Aktom Ministarstva vanjskih poslova i evropskih integracija Crne Gore, br.09/11-61/4-5 od 14.01.2010.godine, **obrazovana je Stručna grupa za zajedničko radno tijelo za izradu dokumentacije i identifikaciju granične linije između Crne Gore i BiH i topografske karte sa ucrtanom graničnom linijom i opis državne granice**, kao priloga Ugovora o granici.

Zajednička radna grupa za dokumentaciju i identifikaciju granične linije između Crne Gore i Bosne i Hercegovine, do sada je održala sedam sastanaka, od kojih je poslednji održan u Sarajevu, **31. maja 2011. godine**, na kome je usaglašena granična linija u dužini od **242 km**. Međutim, stručna grupa Bosne i Hercegovine inicirala je spor između katastarske opštine Strečanje (opština Pljevlja) i katastarskih opština Brusna i Slatina (BiH) površine spornog dijela **77 hektara**. Naime, Bosna i Hercegovina na području gdje je identifikovan novonastali spor posjeduje katastar nepokretnosti koji je nastao na osnovu aerofotogrametrijskog snimanja iz **1978. godine**, dok Crna Gora svoje videnje protezanja granične linije temelji na zapisniku o razgraničenju iz **1953. godine**. Zajednička radna grupa, na osnovu Uputstva o radu, nije bila u stanju da riješi novonastali spor.

Potrebno je nastaviti rad na finalizaciji priloga Ugovora o granici, kako bi u narednom periodu bio spreman za potpisivanje. Sačiniti aneks parafiranog Ugovora o granici, kojim je potrebno definisati vrstu, oblik i način postavljanja graničnih oznaka u cilju obilježavanja granične linije i izgled službenih oznaka i grba na graničnim oznakama (na crnogorskoj strani zajedničke granične oznake, grb Crne Gore i međunarodni kod Crne Gore - MNE).

Državna granica između Crne Gore i Bosne i Hercegovine

2. Aktivnosti na obavljanju poslova razgraničenja i utvrđivanja državne granice između Crne Gore i Republike Albanije

Sporazum između Vlade Crne Gore i Savjeta ministara Republike Albanije o obnavljanju, popravci i održavanju piramida, međupiramida i drugih graničnih oznaka duž crnogorsko-albanske državne granice, potpisan je u Podgorici, 06. novembra 2009.godine („Službeni List CG – Međunarodni ugovori”, broj 8/2010).

Državna granica između Crne Gore i Republike Albanije određena je u periodu između 1922-1925 godine i potvrđena Firentinskim protokolom od 26.jula 1926.godine, a vidljivo obilježena 1954-1955. godine, sa graničnim piramidama, međupiramidama, plovnim i

svijetlećim oznakama i drugim graničnim oznakama, u skladu sa Sporazumom između FNRJ i NR Albanije, potpisanim, 11.decembra 1953.godine.

Granične piramide označene su na karti izrađenoj od strane Međunarodne komisije za granicu 1922 – 1925, razmjera 1:50000 i na osnovu listova opisa Priloga II Protokola u Firenci 1926.godine (Preambula Sporazuma između Vlade FNRJ i Vlade NR Albanije o obnovi porušenih i oštećenih graničnih piramida kao i izgradnji graničnih međupiramida na državnoj jugoslovensko-albanskoj granici, koji je sačinjen u Podgradecu, 11.decembra 1953.godine – „Službeni List FNRJ”, od 20.maja 1955.godine).

Detaljan opis granične linije je urađen za svaku graničnu piramidu od strane Međunarodne komisije za granicu.

Državna granica je obilježena:

- graničnim piramidama, međupiramidama i ostalim graničnim oznakama.
- obalnim i plovnim svjetlosno – signalnim uređajima i plovnim signalima, kojima je obilježena državna granica na vodama Skadarskog jezera.

U skladu sa odredbama člana 4 Zakona o graničnoj kontroli, **poslovi premjera i označavanja državne granice, održavanje i obnavljanje graničnih oznaka na državnoj granici i pripremu dokumenata o državnoj granici vrši organ uprave nadležan za poslove nekretnina. Takođe, za poslove održavanja granične linije koja, u skladu sa međunarodnim ugovorom, treba da bude očišćena od stabala i drugog rastinja koje smanjuje vidljivost graničnih oznaka ili granične linije odgovoran je organ uprave nadležan za poslove nekretnina.**

Pomenuti Sporazum nije implementiran u dijelu obnavljanja, popravke i održavanja piramida, međupiramida i drugih graničnih oznaka duž crnogorsko-albanske državne granice, niti je granična linija raščišćena u cilju održavanja vidljivosti granične linije. Plovne oznake na Skadarskom jezeru su uklonjene i pored toga što je članom 13 Sporazuma utvrđena obaveza da se uništene, uklonjene ili oštećene granične oznake odmah poprave.

Nepostojanje i uništavanje graničnih oznaka i neraščišćavanje granične linije predstavlja ozbiljan problem i u efikasnom nadzoru državne granice.

Takođe, postojeće **službene oznake, grbovi, inicijali i drugi znaci na graničnim piramidama nijesu postavljeni u skladu sa službenim nazivima obiju država.**

U cilju održavanja i popravke graničnih oznaka, **državna granica između Crne Gore i Republike Albanije je podijeljena u tri granična sektora: A1, A2 i B, i to:**

- Sektor A1, počinje od ušća rijeke Bojane u Jadranskom moru do piramide A1-11;
- Sektor A2, počinje od piramide A1-11 do piramide A2-27;
- Sektor B, počinje A2-27 do piramide B-28/4 (tromeda Crne Gore, Republike Albanije i Republike Kosovo).

U skladu sa odredbama **Sporazuma, ugovorne strane garantuju da će održavati i obnavljati granične oznake i da će pokriti troškove koji proističu iz ovih obaveza, na sljedeći način:**

- **Vlada Crne Gore** u Sektoru B, od piramide A2-27 do piramide B-28/4.
- **Savjet ministara Republike Albanije** u graničnim sektorima A1 i A2.

Crnogorska strana pokriva troškove održavanja i popravke plovnih oznaka sa brojem 1, 2,3,4,5,6,7,8,9 i 10 i nosača svjetlećeg signala na piramidi A1-10 na Skadarskom jezeru.

Albanska strana pokriva troškove održavanja i popravke plovnih oznaka (bova) sa brojem 11,12,13,14,15,16,17,18,19,20 i 21 i nosača svjetlećeg signala na piramidi A1-11.

Sve granične oznake koje su oštećene, uklonjene ili premještene, grade se ili popravljaju u dogovoru i u prisustvu predstavnika obje ugovorne strane, pridržavajući se u potpunosti postojećih geodetskih podataka i u skladu sa dimenzijama, oblikom i kvalitetom koji je definisan od strane Međunarodne komisije za granice iz 1922-1925 u Aneksu 1.

Ugovorne strane, Sporazumom su obavezane da će obnoviti i popraviti granične oznake u roku od tri godine od dana stupanja na snagu ovog Sporazuma, te da će obnavljanje i popravku graničnih oznaka, kao i **raščišćavanje granične linije** od drveća i šikare **u širini od tri metra** na svakoj od ugovornih strana, vršiti redovno svakih pet godina.

Za izvršavanje zadataka koji su utvrđeni ovim Sporazumom, ugovorne strane će obrazovati **zajedničku crnogorsko-albansku komisiju za obnavljanje, popravku i održavanje graničnih oznaka**, sa zadatkom da predlažu svojim vladama implementaciju ovog Sporazuma, utvrđuju stanje graničnih oznaka i preduzimaju mjere za njihovo obnavljanje, vrše nadzor nad radovima za obnavljanje i popravku graničnih oznaka i **raščišćavanje granice i vrše nadzor nad aktivnostima zajedničkih tehničkih radnih grupa u vezi sa obilježavanjem i vidljivošću granične linije**.

Zajedničku komisiju čini osam članova, u čiji sastav svaka ugovorna strana imenuje po četiri člana, od kojih je jedan predsjednik svog dijela Zajedničke komisije.

Ugovorne strane su obavezane Sporazumom, **da će imena predsjednika svake ugovorne strane razmijeniti diplomatskim putem petnaest dana nakon stupanja na snagu ovog Sporazuma, te da će Zajednička komisija početi sa radom odmah nakon stupanja na snagu Sporazuma**.

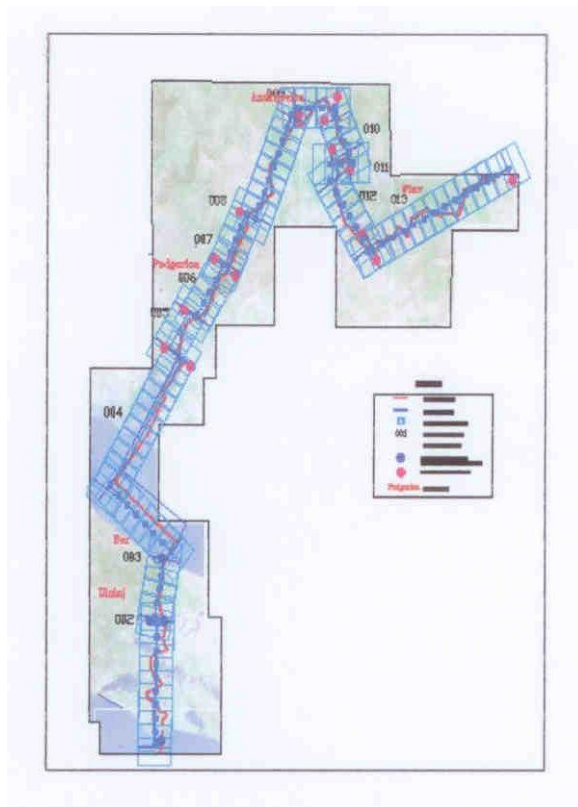
Radi održavanja, obnavljanja i popravke piramida, raščišćavanje granične linije i plovnih oznaka na Skadarskoj jezeru, Zajednička komisija će uspostaviti **dvije zajedničke tehničke radne grupe**, koje će sačinjavati po tri člana, od kojih će jedan, geodeta, biti imenovan za predsjedavajućeg. Za izvođenje radova radne grupe imaju na raspolaganju **radno osoblje**. Zajedničke tehničke radne grupe će raditi u skladu sa graničnim sektorima i izvršavaće zadatke koje im odredi Zajednička komisija.

U cilju implementacije ovog Sporazuma potrebno je preduzeti sljedeće:

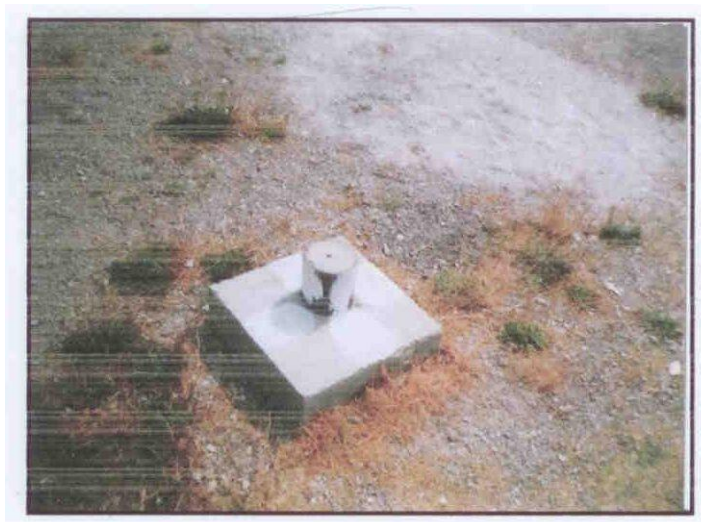
- U cilju pripreme za implementaciju Sporazuma, izvršen je premjer državne granice između Crne Gore i Republike Albanije.
- Sagledano je stanje graničnih oznaka. Potrebno je sačiniti plan obnavljanja, popravke i održavanja graničnih oznaka, sa finansijskim pokazateljima.
- Obrazovati zajedničku komisiju i zajedničku tehničku radnu grupu sa Republikom Albanijom za obnavljanje, popravku i održavanje graničnih oznaka i raščišćavanje granične linije.
- Aneksom potpisanog Sporazuma sa Republikom Albanijom, definisati izgled službene oznake i grba na graničnim oznakama.

Državna granica između Crne Gore i Republike Albanije

Raspored orjentacionih tačaka prema Republici Albaniji

Način stabilizacije tačaka Državne referentne (pasivne) GPS mreže

Izgled postojećih glavnih i pomoćnih graničnih oznaka između Crne Gore i Republike Albanije

Glavna granična oznaka

Pomoćna granična oznaka

Oštećene granične oznake

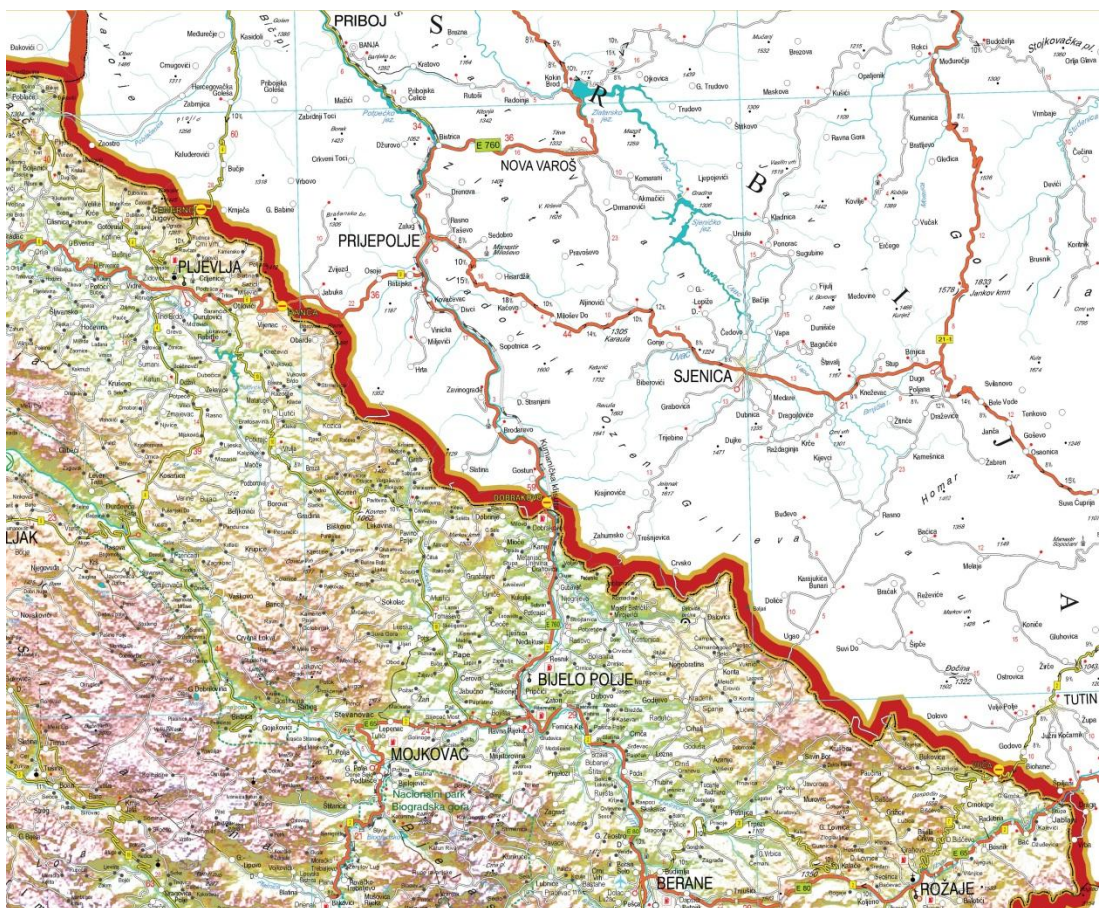
MNE

Predlog izgleda službene oznake i grba na graničnim oznakama (grb Crne Gore i međunarodni kod Crne Gore-MNE)

3. Aktivnosti na obavljanju poslova razgraničenja i utvrđivanja državne granice između Crne Gore i Republike Srbije

Ministarstvo spoljnih poslova Republike Srbije, Notom broj 129-1/2008 od 20.03.2008. godine, obavijestilo je **Ministarstvo inostranih poslova Crne Gore da je Vlada Republike Srbije imenovala delegaciju Republike Srbije za vođenje pregovora o utvrđivanju protezanja državne granice između Republike Srbije i Crne Gore i zaključivanje Sporazuma o određivanju graničnih prelaza između dvije države.**

Na prvom sastanku održanom u Beogradu 07.03.2011.godine, vođa delegacije Republike Srbije je saopštio da sa delegacijom Crne Gore neće voditi pregovore o razgraničenju, izražavajući pri tome nezadovoljstvo zbog priznanja Republike Kosovo od strane Crne Gore, već da će voditi pregovore o određivanju graničnih prelaza i utvrđivanju režima pograničnog saobraćaja između dvije države. Tom prilikom, vođa delegacije Crne Gore – predsjednik Komisije za određivanje graničnih prelaza i utvrđivanje režima pograničnog saobraćaja sa susjednim državama je saopštio, da crnogorska delegacija ima mandate da pregovara samo o graničnim prelazima, a ne o državnoj granici. Predložio je, takođe, da se pripreme pojedinačni sporazumi za konkretne granične prelaze, između dvije države, što je srpska strana prihvatila.

Državna granica između Crne Gore i Republike Srbije

4. Aktivnosti na obavljanju poslova razgraničenja i utvrđivanja državne granice između Crne Gore i Republike Kosovo

Prvi sastanak Komisije za obavljanje poslova razgraničenja i utvrđivanje državne granice i pripremu za zaključivanje međunarodnih sporazuma o državnoj granici Vlade Crne Gore i Komisije za označavanje i održavanje državne granice Vlade Republike Kosovo, održan je 7.11.2012.godine u Podgorici.

Na prvom sastanku komisija donijeti su sljedeći zaključci:

- Da se u cilju definisanja zajedničkih aktivnosti u obavljanju poslova razgraničenja, utvrđivanja državne granice i priprema za zaključivanje međunarodnog ugovora o državnoj granici, pripremi **Poslovnik o zajedničkom radu** Komisije za obavljanje poslova razgraničenja i utvrđivanje državne granice i pripremu za zaključivanje međunarodnih sporazuma o državnoj granici Vlade Crne Gore i Komisije za označavanje i održavanje državne granice Vlade Republike Kosovo.
- **Da se pripremi Uputstvo za rad Zajedničkog radnog tijela za identifikaciju granične linije i izradu graničnih dokumenata.**
- Utvrđen je **plan daljih aktivnosti komisija** u obavljanju poslova razgraničenja, utvrđivanja državne granice i priprema za zaključivanje međunarodnog ugovora o državnoj granici, i to:
 - identifikacija – **utvrđivanje protezanja državne granice** i priprema dokumentacije, koja će biti sastavni dio Ugovora o državnoj granici između Crne Gore i Republike Kosovo;
 - **ucrtavanje granične linije na topografskoj karti;**
 - priprema **tekstualnog opisa protezanja granične linije;**
 - utvrđivanje **oblika, dimenzija i sadržaja granične oznake** za obilježavanje (demarkaciju) granične linije;
 - priprema **predloga ugovora o državnoj granici** između Crne Gore i Republike Kosovo;
 - **obilježavanje (demarkacija) ugovorom utvrđene državne granice na terenu.**

Na narednom sastanku komisija, 25. i 26. 03.2013.godine, razmatraće se sljedeća pitanja:

- **Usaglašavanje i potpisivanje Poslovnika o zajedničkom radu** Komisije za obavljanje poslova razgraničenja i utvrđivanja državne granice, određivanje graničnih prelaza, utvrđivanje režima pograničnog saobraćaja sa susjednim državama i sprovođenje Strategije integrisanog upravljanja granicom Vlade Crne Gore i Komisije za označavanje i održavanje državne granice Vlade Republike Kosovo.
- **Usaglašavanje i potpisivanje Uputstva za rad Zajedničkog radnog tijela** za identifikaciju – utvrđivanje protezanja granične linije i izradu graničnih dokumenata.
- **Priprema dokumentacije o državnoj granici** i identifikovati – **utvrditi protezanje granične linije** između Crne Gore i Republike Kosovo, koja će biti sastavni dio Ugovora o državnoj granici, što će biti od značaja i za utvrđivanje lokacija graničnih prelaza između dvije države. Predstavnici Uprave za nekretnine Crne Gore i Katastarske agencije Republike Kosovo će prezentirati pravac protezanja granične linije između dvije države.
- **Priprema Predloga ugovora o državnoj granici** između Crne Gore i Republike Kosovo (tekstualni dio).
- **Definisatanje oblika, dimenzije i sadržaja granične oznake** (biljega) za obilježavanje (demarkaciju) Ugovorom utvrđene državne granice.
- **Utvrđivanje dinamike priprema za potpisivanje Sporazuma o otvaranju zajedničkog graničnog prelaza** Kotlovi (CG) – Kućište (RK) za međunarodni drumski sezonski putnički saobraćaj, izgradnju ZGP, uspostavljanje zajedničke granične kontrole i otvaranje putnog pravca Murino – Čakor - Peć, koji je KFOR zatvorio 1999. godine.

- **Dogovoriti termin za potpisivanje Nacrta sporazuma između Vlade Crne Gore i Vlade R. Kosovo o regulisanju režima pograničnog saobraćaja**, jer je ovaj Sporazum usaglašen.
- **Utvrđiti dinamiku usaglašavanja, parafiranja i potpisivanja Nacrta sporazuma o otvaranju graničnog prelaza za međunarodni drumski, putnički i robni saobraćaj Kula (CG) – Savine vode (RK)** između Vlade Crne Gore i Vlade Republike Kosovo, na putnom pravcu Rožaje – Kula - Peć.
- **Obrazovati zajedničku radnu grupu koja će se baviti pripremama i praćenjem aktivnosti na izgradnji zajedničkog graničnog prelaza Kotlovi – Kućište** i pripremom implementacionih protokola. Ukoliko se ne postigne dogovor za uspostavljanje zajedničkog graničnog prelaza, planirati otvaranje pojedinačnih graničnih prelaza i u tom smislu pripremiti sporazum.
- **Obrazovati zajedničku radnu grupu za dokumentaciju i identifikaciju granične linije**, usaglašavanje pravca protezanja granične linije i za pripremu priloga ugovora o državnoj granici (ucrtavanje granične linije na topografskoj karti i opis granice).
- **Aerofotogrametrijsko snimanje i obilježavanje imanja državljana Republike Kosovo na teritoriji Crne Gore** (aktivnost Uprave za nekretnine Crne Gore i Katastarske agencije Republike Kosovo).

Državna granica između Crne Gore i Republike Kosovo

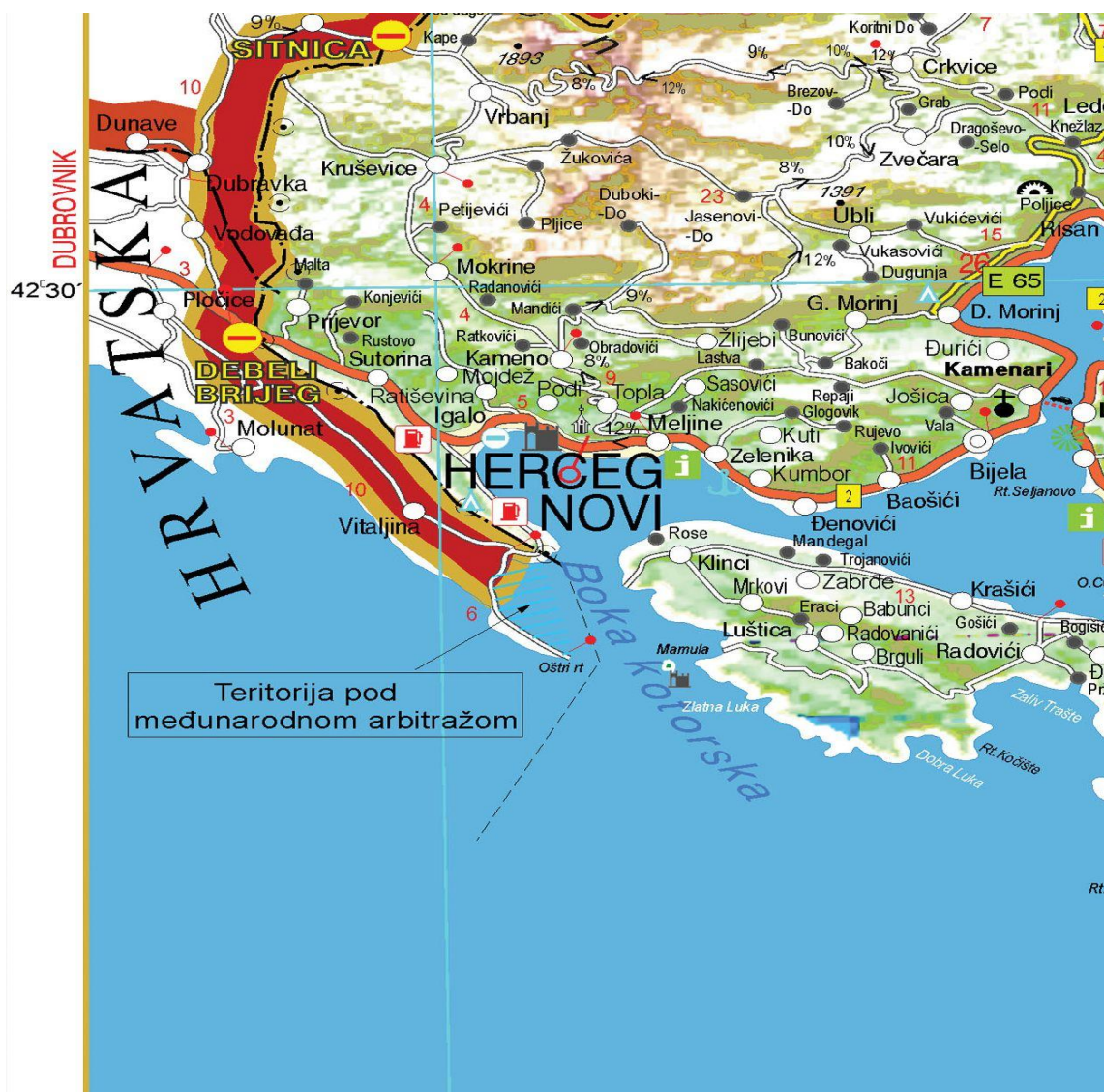
5. Aktivnosti na obavljanju poslova razgraničenja i utvrđivanja državne granice između Crne Gore i Republike Hrvatske

Polazeći od Sporazuma o normalizaciji odnosa između SRJ i Republike Hrvatske, potpisanog dana 23.08.1996. godine (Zakon o potvrđivanju ovog Sporazuma je objavljen u „Službenom Listu SRJ – Međunarodni ugovori”, br. 5/96 od 4.10.1996. godine), kojim **priznaju jedna drugu kao nezavisne, suverene i ravnopravne države u okviru svojih međunarodno priznatih granica**, kao i u cilju pripreme ugovora o državnoj granici između SRJ i Republike Hrvatske, dana 10.12.2002. godine, potpisan je **Protokol između Vlade SRJ i Vlade Republike Hrvatske o privremenom režimu uz južnu granicu između dvije države** (Protokol nije ratifikovan). Protokol je zaključen sa uvjerenjem da će privremeni režim, koji se uspostavlja ovim Protokolom, olakšati nalaženje konačnog rješenja za identifikaciju, odnosno utvrđivanje zajedničke državne granice. Privremeni režim važi do zaključivanja ugovora o granici.

Sa Republikom Hrvatskom se vode pregovori o zaključivanju međunarodnih ugovora o državnoj granici.

Odlukom Vlade Crne Gore obrazovana je Komisija za pripremu pravnog postupka za razgraničenje između Crne Gore i Republike Hrvatske pred Međunarodnim sudom pravde u Hagu („Službeni list Crne Gore”, br. 24/08 i 62/08).

U skladu sa Zaključkom Vlade Crne Gore, sa sjednice od 28.02.2013.godine, rješenjem Ministarstva vanjsih poslova i evropskih integracija, obrazovaće se komisija za razgraničenje između Crne Gore i Republike Hrvatske.

Državna granica između Crne Gore i Republike Hrvatske

III Načelna dokumenta potrebna za razgraničenje i utvrđivanje državne granice i pripremu za zaključivanje međunarodnog ugovora o državnoj granici sa susjednim državama

- **Ugovor o državnoj granici** između Crne Gore i susjedne države.
- **Poslovnik o zajedničkom radu** Komisije za obavljanje poslova razgraničenja i utvrđivanja državne granice, određivanje graničnih prelaza, utvrđivanje režima pograničnog saobraćaja sa susjednim državama i sprovođenje Strategije integrisanog upravljanja granicom i nadležne Komisije susjedne države.
- **Uputstvo za rad Zajedničkog radnog tijela Crne Gore i susjedne države za identifikaciju** – utvrđivanje protezanja granične linije i izradu graničnih dokumenata (prethodno obrazovati zajedničko radno tijelo).
- **Uputstvo za održavanje graničnih oznaka** i granične linije i pojasa uz granicu, kako bi granična linija bila vidljiva.

- **Uputstvo za obilježavanje državne granice** i tehničkim uputstvima za izradu dokumentacije o državnoj granici.
- Sporazumima **regulisati odnose u vezi sa obilježavanjem, obnavljanjem i održavanjem** graničnih oznaka i granične linije, sprječavanje i rješavanje graničnih incidenata, regulisanje režima pograničnog saobraćaja, prometa lica i nesmetano korišćenje nepokretnosti koje ostaju sa druge strane granične linije od strane nosilaca stvarnih prava na njima.
- **Prikaz granične linije na topografskoj karti 1:25000** (prilog Ugovora o granici)
- **Opis protezanja granične linije** prikazane na topografskoj karti (prilog Ugovora o granici). Opis granične linije državne granice na listovima katastarskih planova
- **Prikaz granične linije** državne granice na listovima katastarskih planova
- **Popis koordinata** opisanih prelomnih tačaka granične linije.
- **Listovi osnovne državne karte** u razmjerama 1: 10000 i 1: 5000
- **Katastarski planovi** i elaborati o katastarskim granicama.
- **Katalog graničnih oznaka** za obilježavanje granične linije na terenu.
- **Obilježavanje državne granice** propisanim graničnim oznakama.
- **Održavanje granične linije i graničnih oznaka.**
- Drugi dokumenti.

Elaborat državne granice Crne Gore i susjednih država, načelno, sadrži:

- **Ugovor o državnoj granici**
- Ucrtana **granična linija** na topografskoj karti određenog razmjera
- **Opis granice:** granični sektor – broj granične oznake, tip i material, udaljenost do granične tačke u metrima, udaljenost do sljedeće granične oznake u metrima, broj granične tačke, opis protezanja granične linije, plan granice sa određenim listom br. Ovaj prilog sačinjavaju eksperti stalnih komisija za granice, a dokumenat se usvaja na zasjedanju komisija, koga potpisuju predsjednici komisija i ovjeravaju pečatom.
- **Lista koordinata** sadrži: koordinate i po potrebi visinu graničnih oznaka u sistemu crnogorskog geodetskog sistema i geodetskog sistema susjedne države.
- **Plan granice** u razmjeru 1:2000 za konkretni granični sektor sa određenim brojem listova i sadrži:
 - prikaz protezanja granične linije na osnovu razmjeravanja graničnih oznaka sa napomenom, kada je sprovedeno razmjeravanje,
 - prikaz topografskih pojedinosti na osnovu aerofotogrametrijskog (avionskog) snimanja u razmjeru 1: 2000,
 - topografske oznake na osnovu kartografskih materijala obeju država,
 - nazive i granice katastarskih opština, redosljed listova plana granice vidljiv iz karte pregleda u razmjeri 1:25000,
 - objašnjenje znakova: državna granica, administrativne granice opština, granice katastarskih opština, trigonometrijske tačke, oznaka koordinatne mreže u crnogorskom sistemu razmjeravanja i oznake koordinatne mreže u susjednoj državi i njihovom sistemu razmjeravanja.
- **Skica upotrijebljenih tipova graničnih oznaka:** tip A, B, C, D (granični kamen – beton, granična ploča, metalni znak – mesing i dr).